

MINAS, bent u er al klaar voor?

Jan Ovinge

Het mineralenaangiftesysteem, MINAS, komt eraan. Gelukkig wisten we dat al een tijdje. Daarom heeft het PR de laatste jaren al veel onderzoek gedaan naar zowel het mineralenverbruik als de mineralenoverschotten op melkveebedrijven. Helaas zijn op dit moment nog niet alle vragen beantwoord. Met name over het verloop van de bodemvruchtbaarheid bij suboptimale bemestingen weten we nog niet genoeg. Meerjarig onderzoek moet hierop een antwoord geven. Bij een ongewijzigde bedrijfsvoering betekent MINAS voor veel bedrijven een forse financiële aderlating. Vooral bedrijven met hoge veebezettingen en/of hoge mineralenoverschotten kunnen echter door aanpassing van de bedrijfsvoering veel geld besparen. Het PR kan hierbij helpen.

Waarom is ieder bedrijf anders?

Uit bedrijfsvergelijkende overzichten van de diverse boekhoudkantoren weten we dat er grote verschillen zijn tussen bedrijven. De ene veehouder haalt, onder vergelijkbare omstandigheden, bijvoorbeeld dezelfde opbrengst met veel lagere mineralenoverschotten dan een ander. Hoe kan dat? Zijn de omstandigheden dan toch niet vergelijkbaar? Of is de bedrijfsvoering op het ene bedrijf zo veel beter dan op het andere?

Zoals zo vaak, ligt de waarheid waarschijnlijk in het midden.

Kijken we naar de omstandigheden, dan wordt wel duidelijk dat voor elk bedrijf verschillende maatregelen nodig zijn om het mineralenoverschot te verlagen. Bij het PR is zojuist een studie afgerond waarin voor verschillende bedrijfstypen is nagegaan hoe, door aanpassingen van de bedrijfsvoering en bedrijfsopzet, het mineralenoverschot verkleind kan worden. Misschien zit uw bedrijfstype qua veebezetting, melkproductie, bemestingsniveau, krachtvoergif, grondsoort en dergelijke er tussen. De resultaten zullen in

een speciale PR-publicatie gepresenteerd worden.

De grootste aanvoerposten

De bedrijfsvoering heeft uiteraard grote invloed op de mineralenoverschotten. Bemesting en voeding zijn belangrijke onderdelen van de bedrijfsvoering. Ze zijn tevens de belangrijkste aanvoerposten van mineralen voor het MINAS. Op alle proefbedrijven van het PR, en in het bijzonder op De Marke, is veel onderzoek gedaan naar een nauwkeuriger afstemming van het mineralenaanbod op de mineralenbehoefte van zowel de gewassen als het vee.

Op het terrein van bemesting en voeding is op hoofdlijnen het volgende aan de hand.

Bemesting grasland

Het bemestingsadvies voor fosfaat is onlangs aangepast. Daarnaast werken we hard aan een nieuw stikstofbemestingsadvies. Het onderzoek zit momenteel in de laatste testfase. De nieuwe adviezen zullen nog beter dan voorheen rekening houden met de grondsoort, de ontwate-

Agenda Open Dagen

21 juni Agrarisch natuurbeheer,
Zegveld

27, 28 augustus Cranendonck

3, 4 september Aver Heino

10, 11 september Zegveld

24-27 september Waiboerhoeve

ringstoestand en het graslandgebruik. Hierdoor stijgt de efficiëntie van de stikstofbemesting en kunnen we dus met minder stikstof dezelfde opbrengst halen.

Ook bij het uitvoeren van de bemesting zijn er nieuwe ontwikkelingen. Dit weideseizoen testen we op de Waiboerhoeve de zogenaamde intelligente kunstmeststrooier. Overigens blijkt dat ook de huidige kunstmeststrooier best nog wat nauwkeuriger kan. Vaak zijn het kleine besparingen, maar samen verlagen ze het overschot en zijn ze bovendien goed voor de portemonnee.

Voeding melkvee

Naast kunstmest is krachtvoer is de grootste aanvoerpost van fosfaat op het melkveebedrijf. Krachtvoer is eigenlijk de sluitpost in de rantsoenberekening. Hoe beter het ruwvoerrantsoen, hoe minder krachtvoer. De aandacht richt zich daarom vooral op een betere eiwit- en fosforbenutting. Het samenstellen van een goed rantsoen

is hiermee nog belangrijker geworden. De verschillende productiegroepen, droogstaande koeien en jongvee vragen allemaal om een passend rantsoen. Vooral het voeren van de hoogproductieve koeien, zowel in de weide als op stal, blijft een punt aandacht. Het berekenen van de OEB en het bepalen van het ureumgehalte in de tankmelk zijn hierbij goede sturingselementen. Daarnaast is ook het fosforgehalte in krachtvoer en in mineralenmengsels onderwerp van discussie.

Het PR verzorgt lezingen, trainingen en bijscholingen

Het PR verzorgt voor het betrokken bedrijfsleven (dienstverlenend of toeleverend), het landbouwonderwijs en voor groepen veehouders lezingen, trainingen en bijscholingen. U krijgt dan de informatie uit de eerste hand. Afspraken kunt u maken met de medewerkers van de afdeling Kennis en Informatie. Het aanspreekpunt is Eddy Teenstra tel 0320 - 293 512.

Wij zijn er klaar voor.

PRikbord

PR start onderzoek naar fosfaatoverschotten en -verliezen

De Integrale Notitie over verliesnormen voor fosfaat en stikstof heeft heel wat discussie gegeven over de haalbaarheid van die normen. Om duidelijkheid te krijgen over de haalbaarheid van de verliesnormen zijn verschillende onderzoeksprojecten gestart:

- “Praktijkcijfers” met 240 bedrijven over heel Nederland
- “Mineralen op Scherp”
- “Management Duurzame Melkveehouderijbedrijven” (MDM).

PR en NMI voeren momenteel proeven uit onder maaioomstandigheden om gewasreacties en bodemvruchtbaarheid vast te stellen.

In geen van deze onderzoeksprojecten wordt een vergelijking gemaakt van verschillende fosfaatoverschotten. Ook worden de fosfaatverliezen niet onderzocht.

Daarom hebben PR, NMI, AB-DLO en SC-DLO in de winter van 1996/97 meerjarig praktijkonderzoek gestart om de effecten van verschillende overschotten te vergelijken. Op vier proefboerderijen, verdeeld over zand, klei en veengrond zijn proefvelden aangelegd. Deze proefvelden zullen worden beweide en gemaaid, net als normale percelen. Grasproductie en -kwaliteit, bodemvruchtbaarheid en vastlegging en uitspoeling van fosfaat worden gemeten.

Zodra de eerste resultaten bekend zijn, hoort u meer hierover.